

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 20 Δεκεμβρίου 2024 με την εξής σύνθεση:
Ιωάννης Λαμπρόπουλος Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη - Μέλος, Γεώργιος Ζάρλας - Μέλος και Εισηγητής.

Για να εξετάσει την από 11.11.2024 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1659/12-11-2024 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ..., επί της ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της ... (...) (εφεξής ο «Αναθέτων Φορέας»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της εταιρίας με την επωνυμία «...» (εφεξής η «πρώτη παρεμβαίνουσα»), με έδρα τη ..., επί της οδού ..., αρ. ..., που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Κατά της εταιρείας με την επωνυμία «...» και με διακριτικό τίτλο «...», (εφεξής η «δεύτερη παρεμβαίνουσα»), με έδρα την ..., επί της ..., αρ. ..., η οποία ομοίως άσκησε παρέμβαση επί της προσφυγής.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητεί να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. .../... .2024 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Αναθέτοντος Φορέα, με την οποία εγκρίθηκε το από2024 Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού και αποφασίστηκε η οριστική κατακύρωση των Τμημάτων Ι και ΙΙ της υπό ανάθεση σύμβασης στην πρώτη και στη δεύτερη παρεμβαίνουσα αντίστοιχα, καθώς και η ενσωματωθείσα σε αυτήν με αριθμ. .../... .2024 Απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου του Αναθέτοντος Φορέα, με την οποία εγκρίθηκε το από2024 Πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού, κατά το μέρος που έγιναν αποδεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της πρώτης παρεμβαίνουσας και απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή Γεώργιο Ζάρλα.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 15.000,00 € σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, ο Αναθέτων Φορέας με την υπ' αριθμ. ... Διακήρυξη προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για την ανάδειξη αναδόχου για την «ΠΑΡΟΧΗ ...», η οποία υποδιαιρείται σε δύο τμήματα για τα οποία οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς μπορούσαν να υποβάλλουν προσφορά είτε για το σύνολό τους είτε μεμονωμένα. Το αντικείμενο του πρώτου τμήματος αφορά στην παροχή ... του αναθέτοντος φορέα, εκτιμώμενης αξίας ... (...€), πλέον Φ.Π.Α., και το δεύτερο στην παροχή ... της Γενικής ..., εκτιμώμενης αξίας ... (...€), πλέον Φ.Π.Α.. Η συνολική διάρκεια της παρεχόμενης υπηρεσίας και για τα δύο τμήματα ορίζεται σε ... (...) έτη από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης. Κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Η ανωτέρω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ) στις ...-...-2023 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό α/α Με την προσβαλλόμενη απόφαση ο Αναθέτων Φορέας ανακήρυξε οριστικό ανάδοχο της σύμβασης για το πρώτο τμήμα την πρώτη παρεμβαίνουσα και για το δεύτερο τμήμα τη δεύτερη παρεμβαίνουσα, ενώ η προσφορά της προσφεύγουσας απορρίφθηκε. Η προσφεύγουσα και η πρώτη παρεμβαίνουσα υπέβαλαν προσφορά και για τα δύο τμήματα του διαγωνισμού, ενώ η δεύτερη παρεμβαίνουσα μόνο για το δεύτερο τμήμα.

3. Επειδή, ο διαγωνισμός υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, η δε ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Επειδή, κατά της ως άνω απόφασης, της οποίας πλήρη γνώση η προσφεύγουσα έλαβε ηλεκτρονικά στις 31.10.2024, ασκήθηκε η υπό κρίση προσφυγή, νόμιμα και εμπρόθεσμα στις 11.11.2024, κατά παρέκταση, διότι η

τελευταία ημέρα της προθεσμίας ήταν η 10.11.2024, ημέρα Κυριακή, και άρα εξαιρετέα, και με πρόδηλο έννομο συμφέρον, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος Ι του π.δ 39/2017, την οποία κοινοποίησε αυθημερόν στην ΕΑΔΗΣΥ.

5. Επειδή, ο Αναθέτων Φορέας, κοινοποίησε στις 11.11.2024 την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ενώ απέστειλε εμπροθέσμως στις 26.11.2024 το από 26.11.2024 έγγραφο απόψεων του επ' αυτής στην ΕΑΔΗΣΥ.

6. Επειδή, οι δύο παρεμβαίνουσες άσκησαν στις 21.11.2024 νόμιμα, εμπρόθεσμα και με πρόδηλο έννομο συμφέρον παρέμβαση προς διατήρηση της προσβαλλομένης.

7. Επειδή, η προσφεύγουσα και οι παρεμβαίνουσες κατέθεσαν εμπρόθεσμα συμπληρωματικά υπομνήματα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, η μεν προσφεύγουσα στις 27.11.2024 προς αντίκρουση των απόψεων του Αναθέτοντος Φορέα και των ασκηθέντων παρεμβάσεων, οι δε πρώτη και δεύτερη παρεμβαίνουσες στις 2.12.2024, κατά παρέκταση δεδομένου ότι η τελευταία ημέρα της προθεσμίας ήταν η 01.12.2024, ημέρα Κυριακή και άρα εξαιρετέα, και στις 29.11.2024 αντίστοιχα προς υποστήριξη των απόψεων του Αναθέτοντος Φορέα.

8. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η διακήρυξη αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣτΕ 3703/2010, 53/2011, ΕΣ VI Τμήμα Πράξεις 78/2007, 19/2005, 31/2003 κ.λπ.), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του διαγωνισμού (ΣτΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993 κλπ), αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Επειδή, κατά την ερμηνεία των όρων κάθε διακήρυξης ο ερμηνευτής του δικαίου πρέπει να αναζητεί το πραγματικό νόημα των ενσωματωμένων σε αυτή κανόνων με αφετηρία τη λεκτική, ήτοι γραμματική διατύπωσή τους (γραμματική ερμηνευτική μέθοδος).

9. Επειδή, στον όρο 1.3 «Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι: «[...] Η συνολική

εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των ... (...€), συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης, πλέον του αναλογούντος Φ.Π.Α.[...], στον όρο «2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» ορίζεται ότι: «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης και για έκαστο τμήμα της σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να διαθέτουν: [...] ασφαλιστική κάλυψη έναντι αστικής και επαγγελματικής ή/και εργοδοτικής ευθύνης ύψους τουλάχιστον ίσης με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, χωρίς Φ.Π.Α., για το οποίο υποβάλλεται προσφορά. Ο ανάδοχος οφείλει να διατηρεί σε ισχύ την παραπάνω ασφαλιστική κάλυψη καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης [...]», στον όρο 2.2.9.1 «Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών» ότι: «Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσας, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 του Ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.) [...] Τα αποδεικτικά μέσα που αποδεικνύουν την πλήρωση των προϋποθέσεων και κριτηρίων των παραγράφων 2.2.3 έως 2.2.8 θα προσκομισθούν μόνον από τον προσωρινό ανάδοχο κατά το στάδιο της κατακύρωσης», ενώ στον όρο 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» προβλέπεται ότι: «Α... Η ... μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. [...] Β.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: [...] γ) ασφαλιστήριο συμβόλαιο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι αστικής και επαγγελματικής ή/και εργοδοτικής ευθύνης ή πιστοποιητικό ασφάλισης. Σε περίπτωση δε Ένωσης εταιρειών / Κοινοπραξίας η συγκεκριμένη ελάχιστη προϋπόθεση μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από όλα τα μέλη Ένωσης / Κοινοπραξίας». Επίσης, στον όρο 2.4.6 «Λόγοι απόρριψης προσφορών» προβλέπεται ότι: «Η ... με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

[...] β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης [...] ι) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης [...]» και, τέλος, στον όρο «3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου – Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου» ορίζεται ότι: «Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η ... αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο») [...] να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών [...] καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 -2.2.8 αυτής».

10. Επειδή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. .../24.05.2023 έγγραφο του Αναθέτοντος Φορέα διευκρινίστηκε ότι: « [...] τα αποδεικτικά μέσα που αποδεικνύουν την πλήρωση των προϋποθέσεων και κριτηρίων των παραγράφων 2.2.3 έως 2.2.8 της Διακήρυξης ... θα προσκομισθούν μόνον από τον προσωρινό ανάδοχο κατά το στάδιο της κατακύρωσης [...]β) Αναφορικά με την περ. γ) της υποπαρ. Β.3 παρ. 2.2.9.2. «Αποδεικτικά μέσα» της διακήρυξης επιβεβαιώνεται ότι γίνεται δεκτό πιστοποιητικό ... που αποτελεί βεβαίωση περί ... στο οποίο θα αναφέρονται τα όρια ασφαλιστικής κάλυψης. Σε περίπτωση που προσκομισθεί ..., το ... συμβόλαιο πρέπει να προσκομισθεί πριν από την υπογραφή της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών. Περαιτέρω διευκρινίζεται ότι απαιτείται διαζευκτικά ... και ... ευθύνης ή ... και ... ευθύνης ή πιστοποιητικό/βεβαίωση ..., ... για ένα εκ των ανωτέρω ... συμβολαίων [...] Το ... συμβόλαιο προσκομίζεται με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης από τον προσωρινό ανάδοχο. Διευκρινίζεται περαιτέρω, ότι για την ασφαλιστική κάλυψη, πλέον του ... συμβολαίου, γίνεται δεκτό πιστοποιητικό ασφάλισης που αποτελεί βεβαίωση περί ... στο οποίο θα αναφέρονται τα όρια ασφαλιστικής κάλυψης. Σε περίπτωση που προσκομισθεί πιστοποιητικό/βεβαίωση ... με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, το ... συμβόλαιο πρέπει να προσκομισθεί πριν από την υπογραφή της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών.», με το υπ' αριθμ. πρωτ. .../27.06.2023 διευκρινίστηκε ότι: «1...η ασφαλιστική κάλυψη «Εργοδοτικής Ευθύνης» είναι υποχρεωτική για τον Ανάδοχο, ως προβλέπεται

στην υποπαρ. 3 της παρ. Δ. (Γενικές Αρχές Ασφάλειας και Υγιεινής) του Τμήματος ΙΙΙ. (ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΔΥΟ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ) του Παραρτήματος Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης της διακήρυξης ..., και ότι, η ασφαλιστική κάλυψη γενικής αστικής και εργοδοτικής ευθύνης θα πρέπει να είναι ύψους «τουλάχιστον ίσου με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, χωρίς ΦΠΑ, για το οποίο υποβάλλεται προσφορά», ως προβλέπεται στην παρ. 2.2.5. της διακήρυξης. Επιπλέον διευκρινίζεται ότι η ύπαρξη του διαζευκτικού «ή/και» μεταξύ των καλύψεων «επαγγελματικής» και «εργοδοτικής» ευθύνης στην παρ. 2.2.5. της διακήρυξης, σημαίνει ότι η κάλυψη της «επαγγελματικής» είναι προαιρετική. 2. Διευκρινίζεται ότι, γίνεται αποδεκτό η κάλυψη της «εργοδοτικής» ευθύνης να παρέχεται με υπο-όριο ευθύνης κατ' άτομο, με την προϋπόθεση ότι το όριο ευθύνης ανά ζημιογόμο γεγονός/ανά ομαδικό ατύχημα θα είναι «ύψους τουλάχιστον ίσου με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, χωρίς ΦΠΑ, για το οποίο υποβάλλεται προσφορά». Επίσης, διευκρινίζεται ότι το ελάχιστο αποδεκτό υπο-όριο κατ' άτομο είναι € 3. Διευκρινίζεται ότι, γίνεται αποδεκτό το ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή πιστοποιητικό ασφάλισης που αποτελεί βεβαίωση περί μελλοντικής ασφάλισης να αναφέρεται σε ετήσια περίοδο ασφάλισης, εφόσον περιλαμβάνει ειδική ρήτρα αυτόματης ανανέωσης για όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης.» και, τέλος, με το υπ' αριθμ. πρωτ. .../07.07.2023 διευκρινίστηκε ότι: «Στην παρ. 2.2.5. της διακήρυξης δεν ... και συνεπώς, εν τοις πράγμασι, το ύψος της ... κατ' άτομο ανατρέχει στο μέγιστο ποσό της ... και ... ευθύνης, δηλαδή σε ύψος τουλάχιστον ίσο με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, χωρίς ΦΠΑ, για το οποίο υποβάλλεται προσφορά. Κατόπιν σχετικού αιτήματος παροχής διευκρινίσεων οικονομικού φορέα, και προς τον σκοπό της διευκόλυνσης των οικονομικών φορέων για την εξεύρεση της ζητούμενης ασφάλισης και περιορισμού του κόστους ..., έγινε δεκτή η ... κατ' άτομο, ως προς την κάλυψη της ... ευθύνης, ύψους πάντως όχι χαμηλότερου του ποσού € ..., εφόσον το όριο ευθύνης ανά ζημιογόνο γεγονός/ανά ομαδικό ατύχημα θα είναι ύψους τουλάχιστον ίσου με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης,

συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, χωρίς ΦΠΑ, για το οποίο υποβάλλεται προσφορά. Συνεπώς, στο πλαίσιο αυτό, επιβεβαιώνεται, ως έχει ήδη διευκρινισθεί με το υπ' αριθμ. πρωτ. .../27.06.2023 έγγραφο της ... (ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΩΝ Νο ...), ότι γίνεται δεκτό ... ή πιστοποιητικό ασφάλισης που αποτελεί βεβαίωση περί ..., εφόσον σε αυτό προβλέπεται ... κάλυψη ... και ... ευθύνης ύψους τουλάχιστον ίσου με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, χωρίς ΦΠΑ, για το οποίο υποβάλλεται προσφορά, ως προβλέπεται στην παρ. 2.2.5. της διακήρυξης, σε περίπτωση που: α) δεν έχουν τεθεί καθόλου ... κάλυψης, ή β) έχει τεθεί ελάχιστο ... κάλυψης € ... κατ' άτομο ως προς την ... ευθύνη, με την προϋπόθεση ότι το ... ανά ζημιογόμο γεγονός/ανά ομαδικό ατύχημα θα είναι ύψους τουλάχιστον ίσου με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, χωρίς ΦΠΑ, για το οποίο υποβάλλεται προσφορά. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή πιστοποιητικό ασφάλισης, που αποτελεί βεβαίωση περί ..., στο οποίο προβλέπεται ... κάλυψης μικρότερο του ποσού € ..., κατ' άτομο, ως προς την ... ευθύνη, δεν πληροί το συγκεκριμένο κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να διαθέτουν».

11. Επειδή, από τους αναφερόμενους στην προηγούμενη σκέψη όρους της Διακήρυξης προκύπτει ότι οι οικονομικοί φορείς που ενδιαφέρονται να κηρυχθούν ανάδοχοι της υπό ανάθεση σύμβασης απαιτείται να πληρούν τα κριτήρια επιλογής που προβλέπονται στα άρθρα 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 αυτής, για την τεκμηρίωση της συνδρομής των οποίων προβλέπεται σύστημα προαπόδειξης κατά την υποβολή των προσφορών (άρθρα 2.2.9.1 και 3) και σύστημα πλήρους απόδειξης κατά το στάδιο της κατακύρωσης της υπό ανάθεση σύμβασης (άρθρα 2.2.9.2 και 3.2). Ειδικότερα, για την προκαταρκτική απόδειξη, μεταξύ άλλων, της συνδρομής των ανωτέρω απαιτήσεων, προβλέπεται η υποβολή ηλεκτρονικά συμπληρωμένου του ΕΕΕΣ του άρθρου 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, ως δικαιολογητικού συμμετοχής, κατά το άρθρο 2 παρ. 1 περ. 14 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 2.2.9.1. της Διακήρυξης. Η δε λεπτομερέστερη τεκμηρίωση δεν απαιτείται κατά το στάδιο αυτό, αλλά μετατίθεται στο στάδιο της κατακύρωσης με την προσκόμιση των σχετικών δικαιολογητικών και βεβαιώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 2.2.9.2 της εν

λόγω Διακήρυξης, με τη διατήρηση, ωστόσο, της ευχέρειας του αναθέτοντος φορέα, κατά το ίδιο άρθρο της Διακήρυξης, να ζητήσει από τους συμμετέχοντες να υποβάλουν όλα η ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

12. Επειδή, εν προκειμένω, με την προσβαλλόμενη απόφαση ο Αναθέτων Φορέας απέκλεισε από τη συνέχεια του Διαγωνισμού την προσφεύγουσα, με την αιτιολογία ότι, κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και ειδικότερα του ΕΕΕΣ που αυτή υπέβαλε, διαπιστώθηκε ότι αυτή διαθέτει ασφαλιστική κάλυψη έναντι αστικής και επαγγελματικής ή/και εργοδοτικής ευθύνης ύψους ... ευρώ, μη καλύπτοντας το προβλεπόμενο στον όρο 2.2.5 της Διακήρυξης προαπαιτούμενο ποσό ύψους ίσου ή μεγαλύτερου του 100% της εκτιμώμενης αξίας και των δύο τμημάτων της Διακήρυξης, ήτοι ποσού ... ευρώ. Περαιτέρω, κατά τον έλεγχο των δύο δικαιολογητικών που η προσφεύγουσα κατέθεσε με την προσφορά της προς απόδειξη πλήρωσης του επίμαχου κριτηρίου επιλογής διαπιστώθηκε ότι το μεν Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο της ..., Νο. ..., παρέχει συνολικό ύψος ασφαλιστικής κάλυψης ... ευρώ, αλλά τα όρια ευθύνης ισχύουν για το σύνολο της δραστηριότητας της προσφεύγουσας και όχι για τη συγκεκριμένη σύμβαση, η δε βεβαίωση περί Μελλοντικής Ασφάλισης της ..., με ημερομηνία ισχύος μέχρι2023, παρέχει ασφαλιστική κάλυψη για ύψος ... ευρώ, παρέχοντας συνδυασμένη ασφαλιστική κάλυψη καθώς τα όρια ευθύνης του ενός (...) προστίθενται και άρα συμπληρώνουν τα όρια ευθύνης του άλλου (...), αλλά και ανεξάρτητη ασφαλιστική κάλυψη καθώς είναι ανεξάρτητες ασφαλιστικές συμβάσεις και συνεπώς ο διακανονισμός αποζημίωσης ενός περιστατικού που θα συμφωνηθεί με την μία ασφαλιστική εταιρεία, δεν δεσμεύει και την άλλη ασφαλιστική εταιρεία η οποία διατηρεί το δικαίωμα διαφορετικής εκτίμησης της οφειλόμενης αποζημίωσης. Βάσει αυτών και της επιπλέον διαπίστωσης ότι κανένα από τα δύο αυτά δικαιολογητικά, αν και αφορούν σε ετήσια ή μικρότερη χρονική περίοδο ασφάλισης, δε διαθέτουν «ρήτρα αυτόματης ανανέωσης για όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης», η προσφορά της προσφεύγουσας απορρίφθηκε και για την πλημμέλεια των προσκομισθέντων δικαιολογητικών αναφορικά με τη μη συμπερίληψη της ρήτρας αυτόματης ανανέωσης.

13. Επειδή, με το πρώτο λόγο της προσφυγής προβάλλεται ότι βάσει των όρων της Διακήρυξης και των διευκρινήσεων που δόθηκαν, η πλήρης

απόδειξη πλήρωσης του επίμαχου κριτηρίου επιλογής που αφορά στην ασφαλιστική κάλυψη θα ελάμβανε χώρα κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, και, καθώς, στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ αναφέρεται ρητώς να συμπληρωθεί η ασφαλιστική κάλυψη του οικονομικού φορέα τη στιγμή της συμπλήρωσης του, νομίμως η προσφεύγουσα δήλωσε το ποσό των ... ευρώ, η οποία ήταν η αληθής ασφαλιστική κάλυψη της κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της, ενώ ταυτόχρονα τόσο με τη διευκρίνιση της στο ΕΕΕΣ ότι, δηλαδή, σε περίπτωση κατακύρωσης θα προσκομίσει (για την υπογραφή της σύμβασης) Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο ποσού τουλάχιστον ίσου με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, για το οποίο υποβάλουμε προσφορά σύμφωνα με την Διακήρυξη και τις Διευκρινίσεις αυτής, αλλά και της από 27.07.2023 υπεύθυνης δήλωσης, με την οποία δεσμεύτηκε ότι σε περίπτωση κατακύρωσης του έργου θα έχει σε ισχύ καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας διακήρυξης και των διευκρινίσεων αυτής και θα φέρει ειδική ρήτρα αυτόματης ανανέωσης για όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, καλύπτει τον επίμαχο όρο της Διακήρυξης για το συγκεκριμένο στάδιο του Διαγωνισμού, ενώ η συνυποβολή με την προσφορά της των δύο εγγράφων, του ασφαλιστηρίου συμβολαίου με όριο κάλυψης ... ευρώ και της βεβαίωσης μελλοντικής κάλυψης ύψους ... ευρώ, αν και δεν ήταν υποχρεωτική στο συγκεκριμένο στάδιο του διαγωνισμού, αποδεικνύει πέραν πάσης αμφιβολίας την πλήρωση του συγκεκριμένου κριτηρίου επιλογής, ενώ προσάγει και επικαλείται το πρώτον με την υποβολή της υπό εξέτασης προσφυγής, ασφαλιστήρια συμβόλαια που σύνηψε μετά την υποβολή της προσφοράς προς απόδειξη πλήρωσης της δέσμευσης της να έχει στη διάθεση της τα ζητούμενα δικαιολογητικά σε περίπτωση που καλείτο από τον Αναθέτοντα Φορέα κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Τέλος, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ενώ η ίδια κατά την υποβολή της προσφοράς της απέδειξε και με το ΕΕΕΣ της και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, αλλά και με έγγραφα ότι κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της πληρούσε το επίμαχο κριτήριο επιλογής, με την προσβαλλόμενη απόφαση αποκλείστηκε από τη συνέχεια του διαγωνισμού, ενώ, αντίθετα, οι προσφορές των δυο παρεμβαινουσών, με την απλή αναγραφή της συνολικής αξίας της σύμβασης στο επίμαχο πεδίο του ΕΕΕΣ, κρίθηκαν

δεκτές και συνέχισαν στον επίμαχο διαγωνισμό, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και την εφαρμογή των κανόνων κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή αλλά και αξιολόγηση των προσφορών.

14. Επειδή, επί αυτού του λόγου η πρώτη παρεμβαίνουσα αντιτείνει ότι βάσει του επίμαχου όρου της Διακήρυξης και των πρόσθετων διευκρινίσεων του Αναθέτοντος Φορέα και της πάγιας νομολογίας ότι τα κριτήρια επιλογής πρέπει να τηρούνται από τους οικονομικούς φορείς και κατά το χρόνο συμμετοχής και υποβολής προσφοράς, η προσφεύγουσα συγχέει την υποχρέωση πλήρωσης των απαιτήσεων της διακήρυξης ήδη κατά το χρόνο συμμετοχής και υποβολής της προσφοράς, και την υποχρέωση υποβολής των σχετικών αποδεικτικών πλήρωσης των απαιτήσεων της διακήρυξης, κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωση, θεωρώντας εσφαλμένως ότι η υποχρέωση υποβολής του σχετικού αποδεικτικού πλήρωσης των απαιτήσεων της διακήρυξης υφίσταται κατά το στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και ότι αυτό συνεπάγεται ότι κατά το χρόνο εκείνο οφείλει να πληροί τις απαιτήσεις της διακήρυξης. Επομένως, συνεχίζει η πρώτη παρεμβαίνουσα, η δήλωση της προσφεύγουσας ότι διαθέτει ασφαλιστική κάλυψη ύψους ... ευρώ στο επίμαχο πεδίο του ΕΕΕΣ, γεγονός που συνομολογεί και η ίδια (προσφεύγουσα), δεν πληροί τους όρους της Διακήρυξης και ορθώς απερρίφθη η προσφοράς της, ενώ η διευκρίνιση της στο ίδιο πεδίο του ΕΕΕΣ αναφέρεται στο μελλοντικό στάδιο της κατακύρωσης και στην υποβολή του απαιτούμενου σχετικού αποδεικτικού στο μελλοντικό εκείνο χρόνο και δεν αναφέρεται ούτε συνιστά απόδειξη της πλήρωσης απαιτήσεων της διακήρυξης ήδη κατά το χρόνο συμμετοχής και υποβολής της προσφοράς και, τέλος, ότι η από 27.07.2023 υπεύθυνη δήλωση της προσφεύγουσας δεν παράγει οποιοδήποτε αποτέλεσμα διότι δεν αποτελεί αποδεκτό αποδεικτικό μέσο, βάσει της διακήρυξης, αναφέρεται σε μελλοντικό γεγονός και δεν αποδεικνύει την πλήρωση των απαιτήσεων της διακήρυξης ήδη κατά το χρόνο συμμετοχής και υποβολής της προσφοράς. Η δεύτερη παρεμβαίνουσα προβάλλει ότι με το ΕΕΕΣ της η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι πληροί το επίμαχο κριτήριο επιλογής, ενώ η συνυποβολή των δύο δικαιολογητικών με την προσφορά της δεν μπορεί να θεραπεύσει την πλημμέλεια του ΕΕΕΣ της.

15. Επειδή, ο Αναθέτων Φορέας με το έγγραφο των απόψεων του προβάλλει ότι με την υποβολή της προσφοράς δεν ήταν απαιτούμενο να

υποβληθούν και τα σχετικά ασφαλιστήρια συμβόλαια, εντούτοις κάθε διαγωνιζόμενος ήταν υποχρεωμένος να συμπληρώσει στο οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ πως καλύπτονται τα κριτήρια επιλογής αναφορικά με την καταλληλότητα, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, ως ρητώς καθορίζεται στην υπόψη διακήρυξη, δηλώνεται στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, Ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις». Ενόψει των ανωτέρω, η προσφεύγουσα, κατά το στάδιο υποβολής προσφορών, δήλωσε στο ΕΕΕΣ ότι διαθέτει ασφαλιστική κάλυψη ποσού ... ευρώ, αντί του ορθού ποσού, ως αναγράφηκε από όλους τους λοιπούς οικονομικούς φορείς, ύψους ίσου ή μεγαλύτερου του 100% της εκτιμώμενης αξίας και των 2 τμημάτων της Διακήρυξης, ήτοι ποσού ... ευρώ, ενώ στην σελ. 9 της προσφυγής της συνομολογεί ότι «τη δεδομένη χρονική στιγμή κατάθεσης του ΕΕΕΣ διέθετε κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων ποσού ... ευρώ, καθώς στο σχετικό πεδίο αναφέρεται ρητώς να συμπληρωθεί η ασφαλιστική κάλυψη του οικονομικού φορέα τη στιγμή της συμπλήρωσης ΕΕΕΣ και κατάθεσης προσφοράς, δηλαδή ΑΡΧΙΚΑ καταγράψαμε την τρέχουσα ασφαλιστική μας κατάσταση:...». Επομένως, καταλήγει ο Αναθέτων Φορέας ορθώς απερρίφθη η προσφορά της προσφεύγουσας, διότι κατ' εφαρμογή του άρθρου 2.2.9 της Διακήρυξης και 104 ν. 4412/2016, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να διαθέτουν τα απαιτούμενα κριτήρια καταλληλότητας, όπως εν προκειμένω την ασφαλιστική κάλυψη ποσού ... ευρώ, στα τρία χρονικά σημεία, ήτοι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, κατά τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης.

16. Επειδή, από την επισκόπηση της υπ' αριθμ. ... προσφοράς της προσφεύγουσας προκύπτει ότι αυτή υπέβαλε το έγγραφο του ΕΕΕΣ (σχετ. αρχ. «...pdf») στο οποίο αναγράφει αναφορικά με το επίμαχο κριτήριο επιλογής: «Ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων Το ασφαλισμένο ποσό στην ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων του οικονομικού φορέα είναι το εξής: Ποσό ... EUR», ενώ στο ίδιο πεδίο του ΕΕΕΣ και στο ερώτημα «Άλλες οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις Όσον αφορά τις λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, εάν υπάρχουν, οι οποίες ενδέχεται να έχουν προσδιοριστεί στη σχετική προκήρυξη /γνωστοποίηση ή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, ο οικονομικός φορέας

δηλώνει ότι: Περιγράψτε τα μέτρα που λήφθηκαν» ανέγραψε «[...] Επιπλέον σε περίπτωση κατακύρωσης θα προσκομίσουμε (για την υπογραφή της σύμβασης) Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο ποσού τουλάχιστον ίσου με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, για το οποίο υποβάλουμε προσφορά σύμφωνα με την Διακήρυξη και τις Διευκρινίσεις αυτής.». Ταυτόχρονα, σε ξεχωριστό φάκελο με τίτλο «9.Χρηματοοικονομική Επάρκεια» υπέβαλε μια υπεύθυνη δήλωση (σχετ. αρχ. «...pdf») στην οποία ανέγραψε ότι «Σε περίπτωση κατακύρωσης του έργου θα έχουμε σε ισχύ καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο σύμφωνο με τις απαιτήσεις της παρούσας διακήρυξης και των διευκρινίσεων αυτής και θα φέρει ειδική ρήτρα αυτόματης ανανέωσης για όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης.», καθώς και ένα εν ισχύ ασφαλιστικό συμβόλαιο της ... με αριθμ. ..., συνολικού ύψους ασφαλιστικής κάλυψης ... ευρώ (σχετ. αρχ. «...pdf») και μια βεβαίωση περί Μελλοντικής Ασφάλισης της ..., με ημερομηνία ισχύος μέχρι2023, ασφαλιστικής κάλυψης για ύψος ... ευρώ (σχετ. αρχ. «8.Βεβ. Ασφάλισης.pdf»).

17. Επειδή, ο επίμαχος όρος της Διακήρυξης αναφορικά με το κριτήριο της Χρηματοοικονομικής επάρκειας και ειδικότερα για την ασφαλιστική κάλυψη προέβλεπε ότι οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν ασφαλιστική κάλυψη έναντι αστικής και επαγγελματικής ή/και εργοδοτικής ευθύνης ύψους τουλάχιστον ίσης με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, χωρίς Φ.Π.Α., για το οποίο υποβάλλεται προσφορά. Στη συνέχεια ο Αναθέτων Φορέας με το υπ' αριθμ. πρωτ. .../24.05.2023 έγγραφο διευκρίνισε ότι: « [...] τα αποδεικτικά μέσα που αποδεικνύουν την πλήρωση των προϋποθέσεων και κριτηρίων των παραγράφων 2.2.3 έως 2.2.8 της Διακήρυξης ... θα προσκομισθούν μόνον από τον προσωρινό ανάδοχο κατά το στάδιο της κατακύρωσης [...]β) Αναφορικά με την περ. γ) της υποπαρ. Β.3 παρ. 2.2.9.2. «Αποδεικτικά μέσα» της διακήρυξης επιβεβαιώνεται ότι γίνεται δεκτό ... που αποτελεί βεβαίωση ... στο οποίο θα αναφέρονται τα ... κάλυψης. Σε περίπτωση που προσκομισθεί ..., το ... συμβόλαιο πρέπει να προσκομισθεί πριν από την υπογραφή της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών.[...]», διευκρίνιση της οποίας δεν αμφισβητήθηκε η νομιμότητα και εντάχθηκε στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της

διακήρυξης, δεσμεύοντας, με αυτό το τρόπο, τους ενδιαφερομένους να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό [ΣΤΕ 147/2022, ΕΑ/ΣΤΕ 400/1208 και 298/2019]. Ενόψει των ανωτέρω, από το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεν επιβαλλόταν η υποχρέωση των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων να έχουν εν ισχύ συμβόλαιο, με το οποίο θα καλύπτεται το σύνολο της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης πλέον του δικαιώματος προαίρεσας, ούτε κατά την υποβολή της προσφοράς αλλά ούτε και κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αλλά αντίθετα αρκούσε και ένα Πιστοποιητικό/Βεβαίωση μελλοντικής ασφάλισης, υπό την προϋπόθεση ότι πριν την υπογραφή της σύμβασης θα προσκομιζόταν από τον οριστικό ανάδοχο εν ισχύ συμβόλαιο ασφαλιστικής κάλυψης με περιεχόμενο αντίστοιχο του προβλεπόμενου στη Διακήρυξη και στις δοθείσες διευκρινίσεις. Ενόψει των ανωτέρω, η προαναφερόμενη απάντηση της προσφεύγουσας στο επίμαχο πεδίο του ΕΕΕΣ, το οποίο αναφερόταν ειδικά και συγκεκριμένα στο ασφαλισμένο ποσό στην ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων, σε συνδυασμό με την ως άνω συνακόλουθη δήλωση της, η οποία πρέπει να σημειωθεί ότι ανεγράφη στο ίδιο πεδίο του ΕΕΕΣ, οπότε αναφέρεται άμεσα στο ίδιο κριτήριο επιλογής, ότι, δηλαδή, θα προσκομίσει ενεργό ασφαλιστικό συμβόλαιο εφόσον επιλεγεί ως οριστικός ανάδοχος, αποδεικνύει την πλήρωση του συγκεκριμένου κριτηρίου επιλογής, έτσι όπως αυτό, εν τέλει, διαμορφώθηκε με τις διευκρινίσεις του Αναθέτοντος Φορέα. Περαιτέρω, συμπληρωματικά και προς επίρρωση των ανωτέρω, η πλήρωση του επίμαχου κριτηρίου επιλογής με όσα δήλωσε στο πιο πάνω οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ η προσφεύγουσα, προκύπτει και από τον υποβληθέντα εν συνόλω φάκελο της προσφοράς της, στον οποίο συμπεριέλαβε, αν και δεν είχε προς τούτο υποχρέωση, ένα εν ισχύ συμβόλαιο ασφαλιστικής κάλυψης ύψους ... ευρώ, όσα δηλαδή δήλωσε και στο ΕΕΕΣ, καθώς και μια βεβαίωση μελλοντικής ασφάλισης ύψους ... ευρώ, καλύπτοντας το συνολικό ποσό της αξίας της σύμβασης και του δικαιώματος προαίρεσης. Επομένως, ο πρώτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος, απορριπτόμενων ως αβασίμων των σχετικών αντίθετων ισχυρισμών των παρεμβαινουσών και του Αναθέτοντος Φορέα, και, συνακόλουθα, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά της προσφεύγουσας, λόγω μη ορθής συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, ως προς το πεδίο αυτό.

18. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής της, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της συμπληρωματικής αιτιολογίας απόρριψης της προσφοράς της, η οποία αφορά στο κατά τη Διακήρυξη νόμιμο περιεχόμενο των υποβληθέντων με την προσφορά της δύο ασφαλιστήριων εγγράφων, τα οποία κρίθηκαν μη νόμιμα, διότι προέρχονται από δύο διαφορετικές ασφαλιστικές εταιρείες, παρέχοντας συνδυασμένη αλλά ανεξάρτητη ασφαλιστική κάλυψη και συνεπώς ο διακανονισμός αποζημίωσης ενός περιστατικού που θα συμφωνηθεί με την μία ασφαλιστική εταιρεία, δεν δεσμεύει και την άλλη ασφαλιστική εταιρεία η οποία διατηρεί το δικαίωμα διαφορετικής εκτίμησης της οφειλόμενης αποζημίωσης και ότι δεν περιέχουν ρήτρα αυτόματης ανανέωσης, προβάλλοντας ότι η σύμπραξη δύο (2) ή περισσότερων εταιρειών είναι μία κοινή ... (...) που εφαρμόζουν όλες οι ασφαλιστικές και αφορά την τεχνική για την απόκτηση πολύ υψηλών ορίων ασφάλισης ή την ασφάλιση στοιχείων υψηλού κινδύνου αγοράζοντας επίπεδα ασφάλισης. Το πρώτο ή το κύριο στρώμα (...) λαμβάνει όλες τις κανονικές απώλειες, με τα επόμενα στρώματα να ενεργοποιούνται όταν ξεπεραστούν τα όρια του πρώτου στρώματος. Αναφορικά με τη μη συμπερίληψη σε αυτά της ρήτρας αυτόματης ανανέωσης, ισχυρίζεται ότι το συγκεκριμένο έγγραφο οφείλει να το προσκομίσει ο προσωρινός ανάδοχος και δεν ήταν υποχρεωτικό να προσκομιστεί κατά την υποβολή της προσφοράς, στην οποία συμπεριέλαβε την από 27-7-2024 Υπεύθυνη Δήλωση, στην οποία δήλωσε ότι «Σε περίπτωση κατακύρωσης του έργου θα έχουμε σε ισχύ καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο σύμφωνο με τις απαιτήσεις της παρούσας διακήρυξης και των διευκρινίσεων αυτής και θα φέρει ειδική ρήτρα αυτόματης ανανέωσης για όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης».

19. Επειδή, η πρώτη παρεμβαίνουσα αντικρούοντας τον δεύτερο λόγο της προσφυγής προβάλλοντας ότι ο Αναθέτων Φορέας μπορεί να ελέγξει την ακρίβεια των δηλώσεων στο ΕΕΕΣ συμμετέχοντας οικονομικού φορέα που αναφέρονται στην πλήρωση των απαιτήσεων της διακήρυξης κατά το χρόνο συμμετοχής και υποβολής της προσφοράς, εφόσον γίνεται επίκληση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και δεν απαιτείται η αναμονή έως το στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Εν προκειμένω, πέραν των πλημμελειών που εντόπισε ο Αναθέτων Φορέας, η πρώτη παρεμβαίνουσα προβάλλει επιπλέον ότι και στα δύο προσκομισθέντα ασφαλιστικά έγγραφα ο

ασφαλιζόμενος κίνδυνος δεν καλύπτει το αντικείμενο της διακήρυξης αλλά αφορά αποκλειστικά και μόνο «Παροχή Περιλαμβάνονται και υπηρεσίες», ότι το έγγραφο μελλοντικής ασφάλισης έχει διάρκεια έως2023 και η προσφεύγουσα δεν έχει προβάλλει οποιοδήποτε ισχυρισμό περί παράτασης ισχύος αυτής, ούτε έχει υποβάλλει οποιοδήποτε αποδεικτικό περί παράτασης ισχύος αυτής και επομένως έχει ήδη από την2023 παύσει να πληροί τις απαιτήσεις της διακήρυξης, ότι προσκομίζει δύο ασφαλιστικά έγγραφα, ενώ η Διακήρυξη ζητά ένα ασφαλιστήριο, ενώ η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει πώς οι δύο ασφαλιστικές συμβάσεις λειτουργούν αθροιστικά, ότι το ποσό κάλυψης της βεβαίωσης μελλοντικής ασφάλισης ανά συμβάν είναι μόλις κατ' ανώτατο όριο ... τόσο για την αστική ευθύνη όσο και για την εργοδοτική ευθύνη, σε συνδυασμό με το ανώτατο ποσό κάλυψης ανά γεγονός του υπ' αριθμό ... συμβολαίου που είναι ..., μη πληρώντας τις απαιτήσεις της διακήρυξης αναφορικά με το τμήμα 2 της διακήρυξης και ότι κατά δήλωση της προσφεύγουσας οι ως άνω συμβάσεις δεν ισχύουν πλέον και συνεπώς, δεν δύναται να γίνει επίκληση αυτών για την πλήρωση των απαιτήσεων της διακήρυξης, η οποία πρέπει να είναι συνεχής από το χρόνο υποβολής της προσφοράς, έως και την κατακύρωση. Η δεύτερη παρεμβαίνουσα προβάλλει ότι η προσκόμιση δύο ασφαλιστικών εγγράφων αντίκειται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, ενώ ο Αναθέτων Φορέας με το έγγραφο των απόψεων του εμμένει στην απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας για το λόγο ότι τα προσκομισθέντα ασφαλιστικά έγγραφα, αν και ετήσιας διάρκειας, δεν φέρουν ρήτρα αυτόματης ανανέωσης για όλη τη διάρκεια της σύμβασης, προβάλλοντας ότι με την από 27.7.2023 υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση της η προσφεύγουσα συνομολόγησε την μη συμπερίληψη σε αυτά της ρήτρας αυτόματης ανανέωσης.

20. Επειδή, επ' αυτού του λόγου λεκτέα είναι τα εξής: Όπως αναφέρεται και ανωτέρω στη σκέψη 10 της παρούσας, η προσφορά της προσφεύγουσας απερρίφθη για δύο λόγους, ο ένας εκ των οποίων εξετάστηκε ήδη και αφορούσε στη μη ορθή συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και ο έτερος λόγος αφορούσε στη μη συμπερίληψη των υποβληθέντων με την προσφορά της ασφαλιστικών εγγράφων της ρήτρας περί αυτόματης ανανέωσης, όπως προκύπτει από το από2024 Πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού, το οποίο εγκρίθηκε με τη συμπροσβαλλόμενη υπ' αριθμ. .../... .2024 απόφαση του Αναθέτοντος

Φορέα, στο οποίο αναφέρεται ότι: «Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω διαπιστώσεων, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού λαμβάνοντας υπόψη: α) ότι ο οικονομικός φορέας «...» δηλώνει ρητώς στο Ε.Ε.Ε.Σ. ότι διαθέτει Ασφαλιστική κάλυψη έναντι αστικής και επαγγελματικής ή/και εργοδοτικής ευθύνης ύψους ... ευρώ, η οποία υπολείπεται της απαιτούμενης ασφαλιστικής κάλυψης ποσού ... ευρώ και β) ότι από τα προσκομιζόμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια ετήσιας περιόδου απουσιάζει η ειδική ρήτρα αυτόματης ανανέωσης για όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, προϋπόθεση η οποία είχε καταστεί γνωστή σε όλους τους οικονομικούς φορείς δυνάμει της υπ' αρ. πρωτ. .../27.06.2023 διευκρινιστικής επιστολής της ..., διαπιστώνει ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα «...» δεν καλύπτει την απαίτηση περί ασφαλιστικής κάλυψης, όπως αυτή περιγράφεται στον όρο 2.2.5». Ενόψει των ανωτέρω, οι επιπλέον πλημμέλειες που εντοπίζονται στα προσκομισθέντα έγγραφα και προβάλλονται το πρώτον με τις παρεμβάσεις θα πρέπει να απορριφθούν προεχόντως ως απαράδεκτες, διότι με την παρέμβαση δεν είναι επιτρεπτή η διεύρυνση του αντικειμένου της διαφοράς, με την υποβολή νέων λόγων απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας, η προβολή των οποίων μπορούσε να γίνει παραδεκτώς μόνο με την άσκηση αυτοτελώς προδικαστικής προσφυγής εκ μέρους των δύο παρεμβαίνουσών εταιρειών. Περαιτέρω, όπως αναφέρεται ανωτέρω στη σκέψη 11, οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς κατά το στάδιο αξιολόγησης των προσφορών τους δεν ήταν υποχρεωμένοι να προσκομίσουν τα προβλεπόμενα στον όρο 2.2.9.2., υποχρέωση η οποία βαρύνει μόνον τον προσωρινό ανάδοχο, ενώ στο συγκεκριμένο στάδιο του διαγωνισμού είχαν υποχρέωση να υποβάλλουν συμπληρωμένο το ΕΕΕΣ και την τυχόν συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, καθώς και την εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα κατά το στάδιο αυτό του Διαγωνισμού υπέβαλε τα εκ της Διακήρυξης υποχρεωτικά δικαιολογητικά, ήτοι το ΕΕΕΣ και την εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Επομένως, τυχόν πλημμέλειες των ως άνω δικαιολογητικών για την ασφαλιστική κάλυψη, δεδομένου ότι αυτά οφείλει να τα προσκομίσει ο προσωρινός ανάδοχος ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, δεν θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας, αλλά, σε περίπτωση ανακήρυξής της ως προσωρινής αναδόχου και προσκόμισής τους ως δικαιολογητικών κατακύρωσης, σε κλήση της, κατά το άρθρο 103 του ν. 4412/2016, να

προσκομίσει τα νόμιμα δικαιολογητικά. Συνεπώς, πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος και αυτός ο λόγος, συνακόλουθα, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά της προσφεύγουσας λόγω πλημμελειών των δύο προσκομισθέντων ασφαλιστικών εγγράφων.

21. Επειδή, με το τρίτο λόγο η προσφεύγουσα στρέφεται κατά των δικαιολογητικών κατακύρωσης της πρώτης παρεμβαίνουσας και οριστικής αναδόχου του πρώτου τμήματος του διαγωνισμού και ειδικότερα κατά του ασφαλιστήριου συμβολαίου που αυτή υπέβαλε προς απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου επιλογής για τη χρηματοοικονομική επάρκεια, προβάλλοντας ότι αυτό προβλέπει όρια εργοδοτικής ευθύνης ... ευρώ κατ' άτομο και ... ευρώ ανά γεγονός κατά παράβαση της οικείας διευκρίνισης του Αναθέτοντος Φορέα, ενώ το ποσό του ... ευρώ που αναφέρει, αφορά το ανώτατο ποσό ασφάλισης για όλη την διάρκεια της σύμβασης για όλα άτομα και όλα τα συμβάντα και όχι κατ' άτομο, ενώ από αυτό δεν αποδεικνύεται ότι θα έχει μελλοντική κάλυψη των ζητούμενων ορίων της Εργοδοτικής Ευθύνης ανά ζημιογόνο γεγονός / ομαδικό ατύχημα ίσο με το 100% της εκτιμώμενης αξίας του τμήματος της σύμβασης για το οποίο υποβάλλει προσφορά και επομένως κατά δέσμια αρμοδιότητα θα πρέπει να απορριφθεί η προσφορά της.

22. Επειδή, η πρώτη παρεμβαίνουσα προς αντίκρουση αυτού του λόγου προβάλλει ότι εκτός της υπ' αριθμ. ... σύμβασης ασφάλισης, την οποία θίγει η προσφεύγουσα, κατέθεσε και την υπ' αριθμ. ... σύμβαση ασφάλισης αλλά και το υπ' αριθμ. πρωτ. .../28.07.2023 πιστοποιητικό μελλοντικής ασφάλισης, εκ των οποίων αποδεικνύεται πλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 2.2.5. ήδη κατά το χρόνο συμμετοχής και υποβολής της προσφοράς. Ο Αναθέτων Φορέας με το έγγραφο των απόψεων του προβάλλει ότι η πρώτη παρεμβαίνουσα συνυπέβαλε προς πλήρωση το ως άνω αναφερόμενο πιστοποιητικό μελλοντικής ασφάλισης, το οποίο καλύπτει τα όρια ασφάλισης που θέτει η Διακήρυξη και το οποίο βάσει της οικείας διευκρίνισης αρκεί για το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης, καθώς η υποχρέωση προσκόμισης και ασφαλιστικού συμβολαίου έχει μετατεθεί για το χρόνο υπογραφής της σύμβασης.

23. Επειδή, η πρώτη παρεμβαίνουσα κατόπιν προσκλήσεως του Αναθέτοντος Φορέα υπέβαλε ένα ηλεκτρονικό αρχείο τύπου .zip με τίτλο

«ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ.zip», στο οποίο περιλαμβάνεται και ένας ηλεκτρονικός φάκελος με τίτλο «15. ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ», στον οποίο εμπεριέχονται, μεταξύ άλλων, το προσβαλλόμενο με την προσφυγή ασφαλιστήριο συμβόλαιο (σχετ. αρχ. «...1.1.pdf») και το με αριθμ. πρωτ. .../28.07.2023 πιστοποιητικό μελλοντικής ασφάλισης της ... (σχετ. αρχ. «3. ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.pdf». Όπως αναφέρεται και ανωτέρω, δυνάμει της με υπ' αριθμ. πρωτ. .../24.05.2023 διευκρίνισης του Αναθέτοντος Φορέα με την οποία ορίστηκε ότι: « [...] τα αποδεικτικά μέσα που αποδεικνύουν την πλήρωση των προϋποθέσεων και κριτηρίων των παραγράφων 2.2.3 έως 2.2.8 της Διακήρυξης ... θα προσκομισθούν μόνον από τον προσωρινό ανάδοχο κατά το στάδιο της κατακύρωσης [...]β) Αναφορικά με την περ. γ) της υποπαρ. Β.3 παρ. 2.2.9.2. «Αποδεικτικά μέσα» της διακήρυξης επιβεβαιώνεται ότι γίνεται δεκτό πιστοποιητικό ασφάλισης που αποτελεί βεβαίωση περί μελλοντικής ασφάλισης στο οποίο θα αναφέρονται τα όρια ασφαλιστικής κάλυψης. Σε περίπτωση που προσκομισθεί πιστοποιητικό/βεβαίωση μελλοντικής ασφάλισης, το ασφαλιστήριο συμβόλαιο πρέπει να προσκομισθεί πριν από την υπογραφή της σύμβασης για την παροχή των υπηρεσιών.[...]», οι οικονομικοί φορείς, εφόσον καλούντο σαν προσωρινοί ανάδοχοι, είχαν την ευχέρεια να προσκομίσουν προς πλήρωση του επίμαχου κριτηρίου επιλογής είτε εν ισχύ ασφαλιστικό συμβόλαιο είτε πιστοποιητική μελλοντικής ασφάλισης. Τούτων δοθέντων, η πρώτη παρεμβαίνουσα νομίμως προσκόμισε το ως άνω πιστοποιητικό μελλοντικής ασφάλισης προς απόδειξη του επίμαχου κριτηρίου επιλογής και νομίμως ο Αναθέτων Φορέας το έκανε δεκτό, ανεξαρτήτως της νομιμότητας των έτερων ασφαλιστικών συμβολαίων που αυτή συνυπέβαλε, καθώς η υποβολή του εν λόγω πιστοποιητικού μελλοντικής ασφάλισης αρκεί για την απόδειξη της πλήρωσης του επίμαχου κριτηρίου επιλογής. Εξάλλου, σε κάθε περίπτωση, τυχόν πλημμέλεια δικαιολογητικού κατακύρωσης δεν θα μπορούσε να οδηγήσει άνευ ετέρου σε απόρριψη της προσφοράς της πρώτης παρεμβαίνουσας, όπως αβασίμως προβάλλει η προσφεύγουσα, διότι σε αυτή την περίπτωση κατ' άρθρο 103 του Ν. 4412/2016 ο Αναθέτων Φορέας υποχρεούται να καλέσει τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα, ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 102, προτού προβεί στον

αποκλεισμό του. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη ότι δε θίγεται με την κρινόμενη προσφυγή η νομιμότητα του Πιστοποιητικού μελλοντικής ασφάλισης, αλυσιτελώς στρέφεται η προσφεύγουσα κατά του συνυποβληθέντος ασφαλιστικού συμβολαίου, διότι η πλήρωση του επίμαχου κριτηρίου επιλογής αποδεικνύεται αυτοτελώς και με το Πιστοποιητικό μελλοντικής ασφάλισης, χωρίς να προβάλλεται κάποια πλημμέλεια κατά αυτού με την κρινόμενη προσφυγή. Συνεπώς, ο τρίτος λόγος θα πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος.

24. Επειδή, κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη κατά το αντίστοιχο μέρος της, η πρώτη παρέμβαση να γίνει εν μέρει δεκτή, να απορριφθεί η δεύτερη παρέμβαση και να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει την παρέμβαση της εταιρίας «...».

Απορρίπτει την παρέμβαση της εταιρείας «...».

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. .../... .2024 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Αναθέτοντος Φορέα, καθώς και την ενσωματωθείσα σε αυτήν με αριθμ. .../... .2024 Απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου αυτού, κατά το μέρος που απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό της παρούσης.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2024 και εκδόθηκε στις 09 Ιανουαρίου 2025 στην Αθήνα.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΑ ΘΩΜΑ

